





ასეთი. რა იქნებოდა რევოლუციის თავს, თუ ეს კომიტეტები არ გამოჩინდებიან? ბოლოს ჩვენთვის გამოკვეთა რევოლუცია, რომელიც ამოწმებდა, რომ კოალიცია კადეტებთან ყოველ შემთხვევაში, რომ სოფელი წესიერება იყოს, ამისთვის საჭირო ისეთი მთავრობა, რომელიც იხელმძღვანელებს განსაზღვრული პროგრამით და კონკრეტული ზომებითაა.

**მარტოვის სიტყვა.**  
დებუტატთა საბჭოს უმრავლესობის სახელით ლაპარაკობს მარტოვი. იგი ფართოდ იხსენებს საბჭოების მოქმედებას და შესაძლებელია რევოლუციის ადგილი: გადაჭრით უნდა უარყვიო ყოველგვარი შეთანხმება ცენტრს ელემენტებთან და მთელის ძალიან შეეცადოთ ნაძვილი რევოლუციური მთავრობის შესადგენად, რომელიც შესძლებს დამფუძნებელ კრებამდე გარდაღებულ საკითხთა გადაჭრას. მხოლოდ ისეთი მთავრობა, რომელიც განათვისებულად იქნება დემოკრატიასთან მტკიცედ დასაყრდენად ელემენტებისა და შესაძლებელია სამშობლო ქვეყნისა და რევოლუციის დაცვას გაიწვევს მტრთაგან და შინაურ არეულობისაგან. ასეთი მთავრობა იქნება მხოლოდ ერთფეროვანი, სოფლის და ქალაქის დემოკრატია-პროლეტარიატთან ერთად ჯარისკაცების დახმარებით, რომელიც კონტრარევოლუციის ჩაპრბას და ყველა იმ დანაშაულებს შესარულებს, რაც ისტორიამ წამოაყენა რუსეთს (ტაში).

**დანს სიტყვა.**  
დებუტატთა საბჭოს უმრავლესობის სახელით დანს ილაპარაკა. წაკითხულ რევოლუციის მან აღნიშნა რომ ესლინდო მთავრობაში თავის დანიშნულება ვერ შეასრულა. ამის მიზეზად მთავრობის დემოკრატიულ ორგანიზაციებთან მტკიცე კავშირის უქონლობა იყო. ესლინდო ჩვენ მხარე ვართ მივიწყებთ მთავრობაში მონაწილეობის მისაღებად ყველა ის ვინაობა ელემენტები, ვინც მხარე არის რევოლუციურ გზით იარაღ და ვინც კორნილოვის შეთქმულებაში მონაწილეობის ჩიოქი არ მოიხილა, მათ ჩვენ მოუწოდებთ შეერთებულ დემოკრატიის მიერ მოსკოვის თათბირში შექმნილ პლატფორმის ცხოვრებაში გასატარებლად. საქმიანი საგარეო პოლიტიკა დემოკრატიულ საერთო ზვიცედ მიმართული, დემოკრატიულ საფუძველზე ჯარის ორგანიზაცია, ტრანსპორტის წარმოების და განაწილების მოწყობა, დამუშავებულ კრების დანიშნულ დღეებში მოწყობა—არ ძირითადი პუნქტები ამ პლატფორმისა. რაც შეეხება მთავრობის შედგენას, იგი დემოკრატიამ უნდა იისროს, დემოკრატიულად თათბირში უნდა გამოვიყენოთ წარმომადგენლობითი ორგანო, რომელიც მონაწილეობას მიიღებს ყველა მსხვილი დემოკრატიული ძალის. მის წინაშე მთავრობა პასუხისმგებელი იქნება. ცენტრის ელემენტების წარმომადგენლები ამ წარმომადგენლობითი დაწესებულებაში უნდა მონაწილეობა იღებდნენ. იმ შემთხვევაში, თუ მათ უარი განცხადებდნენ მონაწილეობის მიღებაზე, მაშინ ყველას ეძლევა, რომ მათი უარი გამოყველია მხოლოდ საკუთარ ინტერესებშია.

**შემდეგ გამოვიდნენ საზოგადოებთა და რევოლუციურ დემოკრატიის სხვა და სხვა ჯგუფთა წარმომადგენლები თავთავიანდელად კითხვით, სახელდობრ: ზნამენსკი, ბტეკოვი, კამენევი, ჩერნოვ, ტროცკი და წერეთელი. პლენარის სიტყვა, მის დაუსრულებლობის გამო, მისმა თანამაზრობე წაკითხა. სხდომის დასასრულს დანს ხაზიარობს და ინციდენტებს ჰქონდა ადგილი. ჩხიძე იბოქრება სხდომის დასასრულს და თავი აღიარებდა თავს ენებებში. ლამის სამ საათზე ჩხიძემ სხდომა დახურულად გამოაცხადა.**

**შემდეგ მორიგი სხდომა ენენისთვის 16 ნაშუადღის პირველ საათზე დაიწყო. კენჭი ყვრება კოალიციის პრინციპს.**  
**სახალხო სოციალისტების წარმომადგენლის სიტყვა.**  
დანს შემდეგ სიტყვა მიეცა პარტიის წარმომადგენლებს. პირველად შრომის სახალხო სოციალისტურ ფრაქციის წარმომადგენელი ზნამენსკი წამოვიდა, რომელმაც განაცხადა: პარტიას პოზიცია

კოალიციური პრინციპით. სოციალისტური სახელმწიფო, სოციალისტური სამინისტრო, როდესაც გარშემო არაფერია, შედგება ლაპარაკი. ზნამენსკი ეკვობს, ნუ თუ სოციალისტების მიერ წამოყენებული ღონისძიებები უზრუნველყოფს გულის პასუხს შეადგენენ დღეს დღეობს სამინისტრო შეიძლება იყოს მხოლოდ კოალიციის ნიადაგზე, სადაც ადგილი ექნება ყველა ცენტრს ელემენტებს თვით კადეტებამდე, რუსეთის სხვა წესითა ძალიანით უნდა მოხდეს, პარტიათა დამოუკიდებლედ (ტაში).

**სტეკოლის სიტყვა**  
ს. დ. გაერთიანებულ ფრაქციას და ს. დ. ინტერნაციონალისტთა წარმომადგენელი სტეკოლი კოალიციის წინააღმდეგია და მოითხოვს ერთფეროვან სამინისტროს, ამზობენ, ეს სამაქალაქო ომს გამოიწვევს, მაგრამ ეს პარტიას არ არის. პარლამენტარიაში მოითხოვს რომ მთავრობა უზრუნველსობის ხელში იყოს. გლეხობა მუშები და ჯარისკაცები უზრუნველსობა უნდა იყოს, მაშასადამე რევოლუციის სხვა მხარე მათ შეუძლიათ. იგი რადიკალურად წინააღმდეგია მოსკოვის თათბირზე ჩხიძის მიერ წამოყენებულ პლატფორმის.

**ს. რ. მემარჯვენეთა წარმომადგენლის სიტყვა.**  
სოციალისტ-რევოლუციონერების მემარჯვენე ფრთის წარმომადგენელმა მოსკოვის ქალაქის საბჭოს თავმჯდომარე მინორმა განაცხადა, ერთფეროვანი მთავრობა უძღვრის იქნება სამშობლოს მიძველგმარებობიდან სასწრაფოა, კოალიციის უარყოფა მქალაქობრივ ომს წარმოშობს.

**მარტოვის სიტყვა**  
სოციალდემოკრატების მენ შევიყვანის სახელით მარტოვის ილაპარაკა. კადეტებს არ შეუძლიათ დემოკრატიასთან ერთად სიახლოე. ეს კორნილოვის შეთქმულებამაც დაგვიჩვენა. კადეტებთან კოალიციის შეუძლებლობა ეხლა ყველასთვის ნათელია. აქედან მხოლოდ ერთი დასკვნა შეგვიძლია გამოვიყვანოთ: ეს დასკვნა: ძირს კოალიცია!

**ენენისთვის 19-ის სხდომა**  
**კოალიციის საკითხის კენჭის ურა**  
კოალიციის საკითხზე კენჭის ურა 4 საათზე მეტი გახდა. სხდომის ათის ნახევარზე მოსკოვის ქალაქის თავმა რუდენკომ კენჭის ურის შედეგი გამოკვეთა: კოალიციის მომხრე აღმოჩნდა 766, მოწინააღმდეგე 988. თავი შევიყვანა 38. ხმები ასეა დანაწილებული: დებუტატთა საბჭოდან—მომხრე 38, მოწინააღმდეგე 192. თავი შევიყვანა 4; გლეხთა დებუტატების საბჭოდან მომხრე 102, მოწინააღმდეგე 70, თავი შევიყვანა 12; ქალაქთა თვითმართველობათაგან მომხრე 114, მოწინააღმდეგე 101, თავი შევიყვანა 8; გროვთა და საგუბერნიო აღმასრულებელ კომიტეტებისაგან 98 მომხრე, 23 მოწინააღმდეგე, თავი შევიყვანა 2; ეკონომიურ და სასოფლისო ორგანიზაციებთან მომხრე 34, მოწინააღმდეგე 15, თავი შევიყვანა 1, პრაფესიულ და მუშათა კავშირთაგან მომხრე 132, მოწინააღმდეგე 139, თავი შევიყვანა 2, კომპარტიებისაგან მომხრე 140, მოწინააღმდეგე 23, თავი შევიყვანა 1; სახელო ორგანიზაციებთან მომხრე 64, მოწინააღმდეგე 55, თავი შევიყვანა 7; გროვულ ორგანიზაციებთან მომხრე 15, მოწინააღმდეგე 40, თავი არავის შეუკავებია; სხვა ორგანიზაციებთან მომხრე 84, მოწინააღმდეგე 30, თავი შევიყვანა 1.

კენჭის ურის შედეგების გამოცხადებას ტაში და სიტყვიანობა ძახილით შეეგებნენ. თავმჯდომარე რუდენკო აცხადებს, რომ პრეზიდიუმმა უნდა განიხილოს შემდეგ საკითხების დასმა, რისთვისაც საჭიროა ნახევარ საათით სხდომის შეწყვეტა. სხდომა შესწყდა 9 ს. და 40 წუთზე. დეპუტატთა საბჭოთა ეს ანგარიში დაჯავახდა მის გამომავალს კენჭის ურის ანგარიშს შესწავლად.

**16 ენენ. საღამოს სხდომა ჩერნოვის სიტყვა**  
მარტოვის შემდეგ სოციალისტ-რევოლუციონერების სახელით ჩერნოვი ილაპარაკა. არა მგონია, — სიტყვა მან—კოალიციის ცენტრს ელემენტებთან—დემოკრატიის კონკრეტულ პროგრამის განხორციელებას შეუძლებელია.

**ტროცკის სიტყვა**  
ჩერნოვის შემდეგ ტროცკიმ ილაპარაკა. მის ბოლშევიკება ოცადითა შეეგებნენ.

იგი აცხადებს: კოალიციის აუცილებლობაში ვერ დამარწმუნეს ყოფილ სოციალისტ-მინისტრებმა, რომელთაც თავიანთ მოქმედების ანგარიში კი არ წარმოადგინეს, არამედ სხვა და სხვა რჩევას მიმართეს. არ მაქამყიდვლებს აგრეთვე ეხლა დილე მინისტრების პოლიტიკა. პირველადვე კენჭის ურის შედეგობა უნდა იყოს წვერთაგან მთავრობის დაკვა შემომხსნა (ხმები: «გუამარჯოს კეთესკი» მქალაქ ტაში. ბოლშევიკების მხარეობა ნათელია. ჩხიძე ძლიერ აყენებდა დარბაზს). დასასრულ ტროცკი მოითხოვს კოალიციის უარყოფას და მთავრობის საბჭოების ხელყოფას დაიკავებს. (ბოლშევიკები ტროცკის დიდ ოცადის უმართავენ).

**ი. წერეთლის სიტყვა**  
**წერეთლის აღნიშვნა**, რომ რუსეთის რევოლუცია აქამდე სოციალისტური იყო. კოალიციის კრიტიკა ეს რუსეთის რევოლუციის კრიტიკაა. ორატორი უარყოფს იმ მტკიცებას, თითქმის კოალიციის არა მოიქცება რა. კოალიციამ მოგვცა თავისი უფლება, რუსეთის რესპუბლიკა, ქალაქებისა და ერობათა დემოკრატიკა. წერეთელი ერთფეროვან სამინისტროს წინააღმდეგია. ესება რა ტროცკის განცხადებას, ვითომც ბოლშევიკებს არ მსურდეთ რევოლუციურ დემოკრატიის წინააღმდეგ მთავრობის ჩადება—ორატორი ამბობს: მე მივესალმებოდი იმ პარტიას, რომელიც ერთად ერთ მისივე პროგრამის განსახორციელებლად ჩაივლებდა მთავრობის ხელში—მაგრამ ბოლშევიკებს არ მსურთ, ისინი მოითხოვენ, რომ მთავრობა დებუტატთა საბჭოების ხელში გადავიდეს.

**ორატორი შეგო რევოლუციის მიზნებს და განაცხადა, რომ მათი განხორციელება მთელი ერის საბჭო. კენჭის ურის ხელში უნდა იყოს. კენჭის ურის ხელში უნდა იყოს. კენჭის ურის ხელში უნდა იყოს. კენჭის ურის ხელში უნდა იყოს.**

დასასრულ წერეთელი აცხადებს, — რომ კოალიციის უარყოფით თქვენ უარყოფთ რევოლუციას—ვინაიდან კოალიცია ეს ჩვენი რევოლუციაა. (ხანგრძლივი ტაში).

**პლენარის სიტყვა.**  
«ედინსტოვს» წარმომადგენელი კითხულობს პრეზიდიუმის სიტყვას. სიტყვაში აღნიშნულია კოალიციის საჭიროებას კადეტებთან პრეზიდიუმის აცხადებას, რომ არ შეიძლება «რემ» ში დაბეჭდილ წერილით კადეტებს ბრალი დაედოთ კორნილოვთან სოლიდრობაში.

**პეტროგრაძის პროლეტარიატთა წარმომადგენლები** მოითხოვენ რომ მთავრობა დებუტატთა საბჭოების ხელში გადავიდეს.  
**პეტროგრაძი. ენენ. 19. პრეზიდიუმმა** კენჭის ურის ხელში სხვა და სხვა საკითხების შემუშავება დაიკავა. ამის გამო სხდომა 3 საათზე და 25 წუთზე დაიწყო. სიტყვას ადევნებ **ეროვნება ერთობა** **ერთობა წარმომადგენელ მთავრობის**. პორტოვია აღნიშნა, რომ რუსეთის ეროვნებათა შორის სტერეოტიპული ლტოლვილები არ იქნეს თავს წინააღმდეგ მათ მტაკედ აქეთ შეთვისებული ლტოლვილები ვიდრე სიტყვისადმი. ბორიკოვი მხარს უჭერს რევოლუციურ ელემენტების კოალიციის. შემდეგ კ. ჩხიძე აცხადებს პრეზიდიუმს ახლა ექვს კენჭი უყვარს ჯერ კოალიციის ცენტრს ელემენტებთან, შემდეგ კოალიციის კადეტებთან და დასასრულს საქმიანობის პარტიათა კოალიციის. უმრავლესობამ, 660 ხმით 574 წინააღმდეგ ახალი კენჭის ურა მიიღო. შემდეგ წარსდგა **მდინარეების ნავთობადგურის** და სევაბორგის ციხის წარმომადგენელი **შეშოკო** რომელიც აცხადებს: როგორი კოალიციური სამინისტროც უნდა შესდგეს პლტის ფლოტის ნდობას ვერ მოაპოვებს (ბოლშევიკების მხარეობა, პრატოცკი დანარჩენების), პლტის ფლოტის მუხღვაურნი მოითხოვენ მთავრობის დებუტატთა საბჭოს ხელში გადასვლას და როგორც პეტროგრაძის გარეშე მტრისაგან დაცვას შესძლებენ ისე დემოკრატიის დაიხსნან თავნება ბატონობისაგან. (ხმები: სირცხვილი. სიტყვილი! ხმარობა და ბოლშევიკების ტაში).

**მინორმა**, რომელსაც ზოგი ტაშით შეეგება და ზოგიც ეყრილით, განაცხადებს: დღეს, როდესაც დღეს აქტრ სწყდებიან, ყოველივე ძალადობა ჩვენს სინდრსზე—ავაზაკობად უნდა ჩაითვალოს (ტაში).

**კენჭის ურა იწყება 4 ს. და 15 წ. კენჭის ურის საგანზე ლაპარაკობენ: ბოლშევიკები—საბჭო, ცენტრის ტროცკი, ცენტრის ჯგუფის მხრით მინორი, «ედინსტოვს» ჯგუფის სახელით—ნესტეროვი, ინტერნაცი-მენ. მარტოვი, მემარჯვენე ელემენტისა—კამენევი, საკომპარტიო ჯგუფის მხრით კუ-სკოვი.**  
შესწორება მხარს უჭერს 176, წინააღმდეგია 139, თავს იკავებს 196. (შესწორების ტექსტი ვერ არ მივიღია). მეორე შესწორება: კადეტები კოალიციის გარეშე ჩრებიან.  
ლაპარაკობენ კენჭის ურის თაობაზე. ერთობა ჯგუფის წარმომადგენელი ამბობს, შესწორების მიღებით მთელი კადეტთა პარტიის უტყუარს სანდობა.  
**წერეთელი** მეორე შესწორების წინააღმდეგია. მისი აზრით პირველი შესწორების მიღების შემდეგ მეორეს პოლიტიკური აზრი ეკარგება, რადგანაც მთელ შეძლებულ კლასს აბაღებს კორნილოვის შეთქმულებაში მონაწილეობას. (ტაში).  
კენჭს უყრია მეორე შესწორებას.  
მხარს უჭერს 595, წინააღმდეგია 483, თავს იკავებს 72.  
იწყება მომართება. კრების თავმჯდომარე **აქვანტაი** წინააღმდეგს იძლევა მთელ ფორმულას უყარონ კენჭი. ამის შესახებ ლაპარაკობენ: ბოლშევიკების მხრივ **კამენევი**, მემარჯვენე ელემენტისგან **სპარილოვისა**, ცენტრისგან **სოც-დემოკრატული** ელემენტი **სტეკოლი**. ვეკლანი წინააღმდეგნი არიან, რომ ფორმულას უცვლელად ეყარონ კენჭი. ვინაიდან მათი ჯგუფები საერთოდ წინააღმდეგნი არიან კოალიციის. კოალიციის მომხრე მენ შევიყვანის წარმომადგენელი **დანს**, კომპარტიკთა ჯგუფის **ბერეზინი** და ერთობა წარმომადგენელი **ჩარნაიკი** არ ჰგულისხმობს რაღაც კოალიციის შექმნასა.

კენჭის ურის შედეგი ასეთია: ფორმულის მომხრე 83, წინააღმდეგე 813, თავი შევიყვანა 180. ამანადვე ფორმულა უარჰყვეს. კრება შესწყდა 40 წამი, რომელსაც შემდეგ ჰქონდა იმხუჯა: ლოს ამ მდგომარეობაზე თავმჯდომარე თხოვს კრებას—არ დაიშალოს.

**ი. წერეთლის რეზოლუცია**  
**პეტროგრაძი. ენენ. 19.** სხდომა დამს 1 საათზე და 16 წუთზე განახლდა. პრეზიდიუმის სახელით **წერეთელი** აცხადებს, პრეზიდიუმს უყარას კენჭის ურა მთავრობის მოწყობის შესახებ იმის მანქანებლად მიანიჩა, რომ დემოკრატიის აჯანა მთლიანობა, რომლის ნიადაგადაც მიღებულ გარდაუქმელებლის ცხოვრებაში გატარება შეიძლებოდა. ამის გამო პრეზიდიუმს წინააღმდეგს იძლევა, ენენ. 19-ის სხდომის ინსტრუქტში თვით დემოკრატიის უგნათანებლად გამოჩრობს კრძოთ თათბირი. ამისთვის კი საჭიროა რომ თათბირში პრეზიდიუმთან ერთად ყველა ჯგუფის თათბირი წარმოადგენდეს და პოლიტიკურ მიმდინარეობათა და ცენტრალ-კომიტეტის სამსაწარმომადგენელმა მონაწილეობა მიიღოს. მე უარყოფნებელი ვარ, აცხადებს წერეთელი—რომ თვით დემოკრატია შეთანხმდება. დასასრულ წერეთელი კითხულობს რეზოლუციის რომელიც ერთხანს მიიღეს. რეოლუცია შემდეგია: «რუსეთის კოალიციის წინააღმდეგია, რომელიც ერთად ერთ მისივე პროგრამის განსახორციელებლად ჩაივლებდა მთავრობის ხელში—მაგრამ ბოლშევიკებს არ მსურთ, ისინი მოითხოვენ, რომ მთავრობა დებუტატთა საბჭოების ხელში გადავიდეს.

**ი. წერეთლის რეზოლუცია**  
**პეტროგრაძი. ენენ. 19.** სხდომა დამს 1 საათზე და 16 წუთზე განახლდა. პრეზიდიუმის სახელით **წერეთელი** აცხადებს, პრეზიდიუმს უყარას კენჭის ურა მთავრობის მოწყობის შესახებ იმის მანქანებლად მიანიჩა, რომ დემოკრატიის აჯანა მთლიანობა, რომლის ნიადაგადაც მიღებულ გარდაუქმელებლის ცხოვრებაში გატარება შეიძლებოდა. ამის გამო პრეზიდიუმს წინააღმდეგს იძლევა, ენენ. 19-ის სხდომის ინსტრუქტში თვით დემოკრატიის უგნათანებლად გამოჩრობს კრძოთ თათბირი. ამისთვის კი საჭიროა რომ თათბირში პრეზიდიუმთან ერთად ყველა ჯგუფის თათბირი წარმოადგენდეს და პოლიტიკურ მიმდინარეობათა და ცენტრალ-კომიტეტის სამსაწარმომადგენელმა მონაწილეობა მიიღოს. მე უარყოფნებელი ვარ, აცხადებს წერეთელი—რომ თვით დემოკრატია შეთანხმდება. დასასრულ წერეთელი კითხულობს რეზოლუციის რომელიც ერთხანს მიიღეს. რეოლუცია შემდეგია: «რუსეთის კოალიციის წინააღმდეგია, რომელიც ერთად ერთ მისივე პროგრამის განსახორციელებლად ჩაივლებდა მთავრობის ხელში—მაგრამ ბოლშევიკებს არ მსურთ, ისინი მოითხოვენ, რომ მთავრობა დებუტატთა საბჭოების ხელში გადავიდეს.

**ი. წერეთლის რეზოლუცია**  
**პეტროგრაძი. ენენ. 19.** სხდომა დამს 1 საათზე და 16 წუთზე განახლდა. პრეზიდიუმის სახელით **წერეთელი** აცხადებს, პრეზიდიუმს უყარას კენჭის ურა მთავრობის მოწყობის შესახებ იმის მანქანებლად მიანიჩა, რომ დემოკრატიის აჯანა მთლიანობა, რომლის ნიადაგადაც მიღებულ გარდაუქმელებლის ცხოვრებაში გატარება შეიძლებოდა. ამის გამო პრეზიდიუმს წინააღმდეგს იძლევა, ენენ. 19-ის სხდომის ინსტრუქტში თვით დემოკრატიის უგნათანებლად გამოჩრობს კრძოთ თათბირი. ამისთვის კი საჭიროა რომ თათბირში პრეზიდიუმთან ერთად ყველა ჯგუფის თათბირი წარმოადგენდეს და პოლიტიკურ მიმდინარეობათა და ცენტრალ-კომიტეტის სამსაწარმომადგენელმა მონაწილეობა მიიღოს. მე უარყოფნებელი ვარ, აცხადებს წერეთელი—რომ თვით დემოკრატია შეთანხმდება. დასასრულ წერეთელი კითხულობს რეზოლუციის რომელიც ერთხანს მიიღეს. რეოლუცია შემდეგია: «რუსეთის კოალიციის წინააღმდეგია, რომელიც ერთად ერთ მისივე პროგრამის განსახორციელებლად ჩაივლებდა მთავრობის ხელში—მაგრამ ბოლშევიკებს არ მსურთ, ისინი მოითხოვენ, რომ მთავრობა დებუტატთა საბჭოების ხელში გადავიდეს.

**ი. წერეთლის რეზოლუცია**  
**პეტროგრაძი. ენენ. 19.** სხდომა დამს 1 საათზე და 16 წუთზე განახლდა. პრეზიდიუმის სახელით **წერეთელი** აცხადებს, პრეზიდიუმს უყარას კენჭის ურა მთავრობის მოწყობის შესახებ იმის მანქანებლად მიანიჩა, რომ დემოკრატიის აჯანა მთლიანობა, რომლის ნიადაგადაც მიღებულ გარდაუქმელებლის ცხოვრებაში გატარება შეიძლებოდა. ამის გამო პრეზიდიუმს წინააღმდეგს იძლევა, ენენ. 19-ის სხდომის ინსტრუქტში თვით დემოკრატიის უგნათანებლად გამოჩრობს კრძოთ თათბირი. ამისთვის კი საჭიროა რომ თათბირში პრეზიდიუმთან ერთად ყველა ჯგუფის თათბირი წარმოადგენდეს და პოლიტიკურ მიმდინარეობათა და ცენტრალ-კომიტეტის სამსაწარმომადგენელმა მონაწილეობა მიიღოს. მე უარყოფნებელი ვარ, აცხადებს წერეთელი—რომ თვით დემოკრატია შეთანხმდება. დასასრულ წერეთელი კითხულობს რეზოლუციის რომელიც ერთხანს მიიღეს. რეოლუცია შემდეგია: «რუსეთის კოალიციის წინააღმდეგია, რომელიც ერთად ერთ მისივე პროგრამის განსახორციელებლად ჩაივლებდა მთავრობის ხელში—მაგრამ ბოლშევიკებს არ მსურთ, ისინი მოითხოვენ, რომ მთავრობა დებუტატთა საბჭოების ხელში გადავიდეს.

**ი. წერეთლის რეზოლუცია**  
**პეტროგრაძი. ენენ. 19.** სხდომა დამს 1 საათზე და 16 წუთზე განახლდა. პრეზიდიუმის სახელით **წერეთელი** აცხადებს, პრეზიდიუმს უყარას კენჭის ურა მთავრობის მოწყობის შესახებ იმის მანქანებლად მიანიჩა, რომ დემოკრატიის აჯანა მთლიანობა, რომლის ნიადაგადაც მიღებულ გარდაუქმელებლის ცხოვრებაში გატარება შეიძლებოდა. ამის გამო პრეზიდიუმს წინააღმდეგს იძლევა, ენენ. 19-ის სხდომის ინსტრუქტში თვით დემოკრატიის უგნათანებლად გამოჩრობს კრძოთ თათბირი. ამისთვის კი საჭიროა რომ თათბირში პრეზიდიუმთან ერთად ყველა ჯგუფის თათბირი წარმოადგენდეს და პოლიტიკურ მიმდინარეობათა და ცენტრალ-კომიტეტის სამსაწარმომადგენელმა მონაწილეობა მიიღოს. მე უარყოფნებელი ვარ, აცხადებს წერეთელი—რომ თვით დემოკრატია შეთანხმდება. დასასრულ წერეთელი კითხულობს რეზოლუციის რომელიც ერთხანს მიიღეს. რეოლუცია შემდეგია: «რუსეთის კოალიციის წინააღმდეგია, რომელიც ერთად ერთ მისივე პროგრამის განსახორციელებლად ჩაივლებდა მთავრობის ხელში—მაგრამ ბოლშევიკებს არ მსურთ, ისინი მოითხოვენ, რომ მთავრობა დებუტატთა საბჭოების ხელში გადავიდეს.

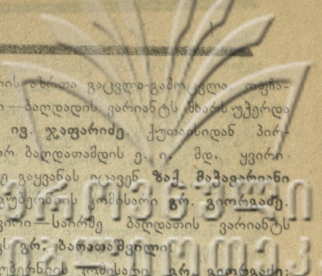
**ი. წერეთლის რეზოლუცია**  
**პეტროგრაძი. ენენ. 19.** სხდომა დამს 1 საათზე და 16 წუთზე განახლდა. პრეზიდიუმის სახელით **წერეთელი** აცხადებს, პრეზიდიუმს უყარას კენჭის ურა მთავრობის მოწყობის შესახებ იმის მანქანებლად მიანიჩა, რომ დემოკრატიის აჯანა მთლიანობა, რომლის ნიადაგადაც მიღებულ გარდაუქმელებლის ცხოვრებაში გატარება შეიძლებოდა. ამის გამო პრეზიდიუმს წინააღმდეგს იძლევა, ენენ. 19-ის სხდომის ინსტრუქტში თვით დემოკრატიის უგნათანებლად გამოჩრობს კრძოთ თათბირი. ამისთვის კი საჭიროა რომ თათბირში პრეზიდიუმთან ერთად ყველა ჯგუფის თათბირი წარმოადგენდეს და პოლიტიკურ მიმდინარეობათა და ცენტრალ-კომიტეტის სამსაწარმომადგენელმა მონაწილეობა მიიღოს. მე უარყოფნებელი ვარ, აცხადებს წერეთელი—რომ თვით დემოკრატია შეთანხმდება. დასასრულ წერეთელი კითხულობს რეზოლუციის რომელიც ერთხანს მიიღეს. რეოლუცია შემდეგია: «რუსეთის კოალიციის წინააღმდეგია, რომელიც ერთად ერთ მისივე პროგრამის განსახორციელებლად ჩაივლებდა მთავრობის ხელში—მაგრამ ბოლშევიკებს არ მსურთ, ისინი მოითხოვენ, რომ მთავრობა დებუტატთა საბჭოების ხელში გადავიდეს.

**ი. წერეთლის რეზოლუცია**  
**პეტროგრაძი. ენენ. 19.** სხდომა დამს 1 საათზე და 16 წუთზე განახლდა. პრეზიდიუმის სახელით **წერეთელი** აცხადებს, პრეზიდიუმს უყარას კენჭის ურა მთავრობის მოწყობის შესახებ იმის მანქანებლად მიანიჩა, რომ დემოკრატიის აჯანა მთლიანობა, რომლის ნიადაგადაც მიღებულ გარდაუქმელებლის ცხოვრებაში გატარება შეიძლებოდა. ამის გამო პრეზიდიუმს წინააღმდეგს იძლევა, ენენ. 19-ის სხდომის ინსტრუქტში თვით დემოკრატიის უგნათანებლად გამოჩრობს კრძოთ თათბირი. ამისთვის კი საჭიროა რომ თათბირში პრეზიდიუმთან ერთად ყველა ჯგუფის თათბირი წარმოადგენდეს და პოლიტიკურ მიმდინარეობათა და ცენტრალ-კომიტეტის სამსაწარმომადგენელმა მონაწილეობა მიიღოს. მე უარყოფნებელი ვარ, აცხადებს წერეთელი—რომ თვით დემოკრატია შეთანხმდება. დასასრულ წერეთელი კითხულობს რეზოლუციის რომელიც ერთხანს მიიღეს. რეოლუცია შემდეგია: «რუსეთის კოალიციის წინააღმდეგია, რომელიც ერთად ერთ მისივე პროგრამის განსახორციელებლად ჩაივლებდა მთავრობის ხელში—მაგრამ ბოლშევიკებს არ მსურთ, ისინი მოითხოვენ, რომ მთავრობა დებუტატთა საბჭოების ხელში გადავიდეს.

**ი. წერეთლის რეზოლუცია**  
**პეტროგრაძი. ენენ. 19.** სხდომა დამს 1 საათზე და 16 წუთზე განახლდა. პრეზიდიუმის სახელით **წერეთელი** აცხადებს, პრეზიდიუმს უყარას კენჭის ურა მთავრობის მოწყობის შესახებ იმის მანქანებლად მიანიჩა, რომ დემოკრატიის აჯანა მთლიანობა, რომლის ნიადაგადაც მიღებულ გარდაუქმელებლის ცხოვრებაში გატარება შეიძლებოდა. ამის გამო პრეზიდიუმს წინააღმდეგს იძლევა, ენენ. 19-ის სხდომის ინსტრუქტში თვით დემოკრატიის უგნათანებლად გამოჩრობს კრძოთ თათბირი. ამისთვის კი საჭიროა რომ თათბირში პრეზიდიუმთან ერთად ყველა ჯგუფის თათბირი წარმოადგენდეს და პოლიტიკურ მიმდინარეობათა და ცენტრალ-კომიტეტის სამსაწარმომადგენელმა მონაწილეობა მიიღოს. მე უარყოფნებელი ვარ, აცხადებს წერეთელი—რომ თვით დემოკრატია შეთანხმდება. დასასრულ წერეთელი კითხულობს რეზოლუციის რომელიც ერთხანს მიიღეს. რეოლუცია შემდეგია: «რუსეთის კოალიციის წინააღმდეგია, რომელიც ერთად ერთ მისივე პროგრამის განსახორციელებლად ჩაივლებდა მთავრობის ხელში—მაგრამ ბოლშევიკებს არ მსურთ, ისინი მოითხოვენ, რომ მთავრობა დებუტატთა საბჭოების ხელში გადავიდეს.

**ი. წერეთლის რეზოლუცია**  
**პეტროგრაძი. ენენ. 19.** სხდომა დამს 1 საათზე და 16 წუთზე განახლდა. პრეზიდიუმის სახელით **წერეთელი** აცხადებს, პრეზიდიუმს უყარას კენჭის ურა მთავრობის მოწყობის შესახებ იმის მანქანებლად მიანიჩა, რომ დემოკრატიის აჯანა მთლიანობ





არინ, ვითომც კერძო მფლობელია და, მაშასადამე, შეუძლიათ ვითომც ზავის სამართლებრივი პირობებზე მოგვეფირონ იმ ხელი, სხვა ჩვენს მფლობელ სიტყვას ვეთმუნებთ ჩვენ მასხარს, დე, მასხარს აღიპოვით თავისი მფლობელი ხმა! გერმანიის გერმანიის დამარცხება შეუძლებელია, შემდეგ კიდევანა აღიპოვით თუ წყალქვეშა ნავების თარგში როგორ გაართულა დამოკიდებულება ესპანეთთან და მოლანდისთან. უკვე მოლაპარაკება მოლაპარაკება, რომ მის ქვეანაშის მიაწოდებდნენ, სარგებლოდ მისგან კრედიტს გაიხსნის. შემდეგ შევხვ ვეკისთან და მოკიდებულებას და სიტყვა, ახალი არხების მუშებდავად შევიკისა და გერმანიის შუა კეთილი განწყობილება არ შეეცლება.

**საფრანგეთის სოციალისტური და რუსეთის პარტია.** ენკენისთვის 18. სენის დეპარტამენტის სოციალისტური ფედერაციის სხდომებზე სახეზეა განაცხადი, შესახებ დეპარტამენტის მფლობელობაში ჩაგდება, როგორც ისიც ჩვენ ვიცით 1914 წლის მარტის თვეში, მაშინ ევროპის არსებობის კითხვა დასმულა. იმ იტყვი, რომ თქვენ ზავი შეწყობით რა თქუ უნდა დაჯდეს იგი, თუ რუსებისთვის მონობა არა გეწონია, ჩვენ უნდა ვუთხრათ მათ, რომ მოკიდებულების ერთი ნობის აზრით არადრის არა ვყოფილვართ ისე შეპყრობილი როგორც ესლია

**საფრანგეთი და რუსეთის პარტია** ენკენისთვის 16. ტრამა „ინფორმაციონ“ ში სწერს: „რუსეთის რევოლუციის მსვლელობა ხან და ხან გვაუკლებს, ხან კი შიშის გვერისო. მიუხედავად ამისა მოკიდებულება რუსეთის წინაშე თვისა ვალი არ უნდა დაგვეკარგოს. ქუჩის რევოლუციონარობა უნდა გავრცობდეს რუსეთის თავმოყვარობის შეურაცხყოფას, მოკიდებულება შორის კამათი საზარელია. ხეობა, ვითომც მოკიდებულებს რუსეთის დაზარალებით სურდეთ ზავის ჩამოგდება უნდა. რომაო. ტრამ სურვილს გამოხატავს, რომ მოკიდებულება სავანგებოდ იმის განკარგობის მოსაწყობად თანობრივი მოიწვიონ და რუსეთს აქტიურად დაეხმარნენ ლაშქრის შედგენაში.

**გერმანიის ბელგის სტლის რომი,** ენკენისთვის 19. „ჯორჯიანლიდ“ იტალია იტალიანება: რომის პაპმა მოკიდებულებს გადასცა ცენტრალ სახელმწიფოთა სპანსუბო ნოტები და თან გააყოლო მეორე ნოტა, რომელშიაც აცხადებს, რომ მის გაუფრა, ვითომც გერმანიით მხად იტლის ვითაიფიქურის ბელგეთი და ჩრდილოეთი საფრანგეთი. რომის პაპი შეამდგელა პეისრულობის და ეკითხება შეთანხმებულ სახელმწიფოებს, ჰსურთ თუ არა, რომ წინადადებათ მიმართის მან გერმანიის, რათა უფრო გარკვევით გამოხატეს ევკუციის პირობები.

**უპანასანელი დაბაჟი.** „ვოლია ნაროდა“ აღნიშნავს, რომ დამარცხდა თანობრივ მებრძოლი სამი მიმართულება: საყოველთაო დამარცხება და არგონ გამარჯვებული— არ ით დათვდა სამი დღის მძიოლა. რუსეთის რევოლუციის ისტორიაში აღბეჭდა შავი სტიქიანი. მეორე წერტილი ვახეთ სწერს: „ან ესლია მის დამტკიცება და გაუმართავის ტუქეჭს, ფრანკონიის, იტალიის, დაუყოვნებლო ზავს და ლენინს ზინოვიევი, — ანდა მიუღი დანარჩენი დემოკრატია უნდა გაერთიანდეს და რჩენის ხელით აღმოჩნოს ბოლშევიზი.

„იხვე. სოვ. დემ.“ აზრით რევოლუციის და სამშობლოს ბედი მალე გადაწყდება ორ ფართის უსაშველო ბრძოლით.

„ვოლია ნაროდა“ აღნიშნავს: კენქის ერთ გამარჯვება, რომ ცალ ფრთას პარლემენტარიატ შეამტენს და მეორეს— მტკიცებობა ფართი დემოკრატული მასის, რევოლუციონარ გუნდობიდან დაწყებული კომპარტეზებამდე. პარლემენტარიატ რევოლუციის სასწრაფო მოვალეა კოალიციის სიძის დადებითი მხარი.

„უ კერძო მფლობელიდან გავიდა, მის მოვალეობა ვერაპისის და ჩრდილის ასახედებენ.

ფინანსების მინისტრი აცხადებს: რუსეთის რესპუბლიკის ხარჯები სასაღარო ზოგბის დაწვევს მანქანები ვერ ასწავლებს იხეთი ფულის ქალაქების გამოშვებას,

რომლებიც ესლია არსებობენ. ამიტომ სინდისტრო საჭირო სენობს ახალი ფულების გამოშვების 20 შ. 40 შ. და სხვ. რომლებიც დაბეჭდვა ტენციური მისახებებით უფრო ადვილია. ახით ფულებს განსავალი ექნება ყოველგვარ დაწყებული ტენციური და კრძო პირობათ. ყოველი ხანა ვალდებულია ისევე დაიხურდეს ეს ახალი ფულეში, როგორც ძველი. ამიტომ, ნუ შეგშინებთ ის პროპაგანდული ხმები, რომლებსაც სხვა სახელმწიფოდან შემობარული პირები აყრდნობენ, ვითომ რესპუბლიკა პასუხ აცემს ასეთ ფულისთვისო.

ხარკოვი გაიხსნა დონეცის რაიონის მრეწველობის კონფერენცია. თავმჯდომარეობა დიპლომა იარჩისა, კრებამ დაადგინა საბრტესტო დებეში გაუგებარების მთავრობას ექსტესების გამო და თანაგრძნობა გამოუცხადოს რიბაუნიხისკის.

სოროკის მასრაში ორი კარგად შეიარაღებული გვლუი რბევს აწარმოებს. ეგამობებით ამხედრებული არიან ებრატლების წინააღმდეგ. მუშაობების შესაპრობლათ სამი რაზმია გაგზავნილი.

რკინის გზებზე მოსამსახურეთა ცენტრალ აღმ. კომიტეტმა გაფიცვის დღეთ ენკენისთვის 25 გამოაცხადა.

თურქეთში მდგომარეობა უმჯობესდება. კერძო მფლობელობა ზონებმა დიდი იმპროვდება.

კახლავში უწყობა იზრდება. მარცხვენ შემდგომ გლტუნს.

ორიოლოში რბევა დაშთავდა. დასაწყობდა გამოგზავნილი ჯარი უნდა გაიწვიეს.

მოკავში პაკოკამაციებს აყრავენ ქუჩებში და ხალხს ებრატელების დასარბევით მოუწოდებენ.

ასტრახანის თვითმართებლობა აცხადებს, რომ იმ ხმების გამო, ვითომც მუშებს ასტრახანში დიდი ფასები ეძლევიან, ბევრმა მუშამ მოიყარა თავი. 10.000 მუშა უსაქმათ დიდს, პური და სხვა საწარვევ სრულიათ აღერ იზივები. ამიტომ ასტრახანს ნუ მოაშურებთო.

ბლაგოვეშენსკში ოკროს ფსამა, რომელიც მან მანეთზე ავიდა, ისევ დაიწია და ამ ემათ მხოლოთ 20 მანეთად დღის.

ორიოლოის მახლობლად მტრის ნაღმისაგან დაზიანდა ინგლისის კრესერი „არაკი“. აფეთქებამ იმსხვერპლა 18 კაცი. დანარჩენები გადაარჩინეს. კრესერი ჩაიდირა.

**ახალი აბაჟი.** მუთისი. მიზეზი სამოსწ. კომისრების გადადგომისა. სამოსწავლო კომისრებისა ი. ი. ოლბემა და ს. თ. ხუნდაძემ ქუთაისის გუბერნიის აღმასრულებელ კომიტეტში განცხადება შეიტანეს, რომ ისინი თავის მოვალეობას თანს აწებებენ. მიზეზათ თანამდებობიდან გადადგომისა მის ასახედებენ, რომ გუბ. აღმასრულებელი კომიტეტი არ ემორჩილება სახალხო მსწავლებელთა დადგენილებას და სკოლის დემოკრატული მართვა-გამგეობას. კომისრები აგრეთვე უურდებან აქცევენ ა. სენამის კომისრად დანიშნას და აღნიშნავენ, რომ მასთან მუშაობ არ შეგვიძლია.

➔ **პეტრე ყიფიანის (სევი) ლი.** გუბ. მისზე. ქვეხეთიდან (ზემო ქართლი) დებეში მოვიდა, რომ იქ ფულის ქარობი გადაცვილია ქუთაისის ქართული გინზაზის მსწავლებელი და საადგილ მამული ბანკის შედამსწავლებელი კომიტეტის მდივანი ჰეტევი იოსების ძე ყიფიანი.

➔ **ჯარში გაწვევა.** დროებითი მთავრობის დადგენილებით ჯარის და ფლორის შესვლებლათ გაწვევა ექნება ის ჯარის კაცები, ოფიცრები და სამხედრო მობელები, რომელნიც განთავისუფლებული იყვნენ სხვა და სხვა დროს: 1) ის ჯარის კაცები, რომელნიც დაბარებული იყვნენ სამხედრო ბეტრის მოახლებული 1906-დან 1918 წლამდის და სამხედრო რისთვის სრულიად უფარგისათ იყვნენ, 2) ჯარის კაცები მათე ხნისა, რომელნიც თავის ნაწილებიდან განთავისუფლებული იყვნენ 1917 წლის 1 იანვარამდის; 3) ის

ობერ-ოფიცრები, შტამ-ოფიცრები, გენერლები და სამხედრო მოხელეები, რომელნიც მახურებდნენ, ჯერ 5 წელი არ შესრულებულა და სხვა და სხვა მიზეზების გამო განთავისუფლებულ იყვნენ 1917 წლის 1 იანვარამდის, 4) ყველა 1 და 2 რაგის რატიეები, რომელნიც მახურებდნენ და 1917 წლის 1 იანვარამდის განთავისუფლებულ იყვნენ. ვისაც ეს ეხება, უნდა გამოცხადდეს ვისაც. მას. სამხედრო ბეტრის მოახლებულ საკრებულოშია ტყვებულის რაიონიდან 2 ოქტომბერს, ქუთაისის რაიონიდან 4 ოქტომბერს, ხონის რაიონიდან 6 ოქტომბერს, სამტრედიის რაიონიდან 8 ოქტომბერს, მაღდალის რაიონიდან 11 ოქტომბერს და ქუთაისიდან 14 ოქტომბერს.

➔ **სადაში.** დღეს ქალაქის თეატრში გაიმართება სადაში. ალ. ლომთათბე წიკთხავეს ლექციას შემდეგ თემაზე „მიმდინარე მომენტის და დემოკრატული ტუქტა“.

➔ **მსწავლებელთა კრება.** დღეს, 24 ენკენისთვის ქალაქის ქალითორკისინ მსწავლებლის დარბაზში მოხდება ქუთაისში მყოფ სახალხო მსწავლებელთა კრება მეტად სასურდებლო კითხვების გასარჩევით.

➔ **განთავისუფლება.** გუბერნიის კომისრის განკარგულებით სასულად განთავისუფლებულნი იქნებიან: 1) სასულად განთავისუფლებულნი იქნებიან: ი. არსენოვილი, ე. წულუკიძის ქალი, ი. ნასარიძის ქალი, ს. ამესიას ქალი და ა. ცერცვაძე.

➔ **შუამდგომლობა.** ქუთაისის მუხარგებმა ვ. თუთუბიძემ, რომელიც დაპატიმრებულია, როგორც პროვოკატორი და „ოხრანისკი“ თანამშრომელი, ქუთაისის აღმასრულებელი კომიტეტის წინაშე შუამდგომლობა აღძრა, რომ ქუთაისში დაპატიმრებული იქნეს საგუბერნიო კომისია პროვოკატორთა საქმეების გასარჩევით, როგორც ეს თბილისში და სხვა ქალაქებში არის. თუთუბიძემ თხოულობს, რომ მისი საქმეები, რაც შეიძლება მალე გაიჩრქოს.

➔ **სამოქალაქო პანაშვიდი.** დღეს, სოფ. დიდ-ჯიხიში გადსხდომ იქნება სამოქალაქო პანაშვიდი ტრაიჭელათ მოკლულის ი. ქუთათელაძის ხსოვნის პატივსაცემით.

➔ **მარია.** ქუთაისის საგუბერნიო სასურსათო კომიტეტი ამ დღეებში ქ. ფათაიძემ მიიღეს 50,000 ფუთ მარის შეუძლიათ დაიჭონ რაიონების სასურსათო კომიტეტები.

➔ **კომისიის გამაშვილება.** ქუთაისის გუბ. აღმასრულებელი კომიტეტის მიერ არჩეული კომისია, რომელშიც შედიან: ტრ. ჯაფარიძე, ექ. გოცული, გრ. გველსინი, ხ. მუხარბანი და გრ. გიორგაძე, კუშიმ ვიფეხარე სამხედრო მსწავლელო კომიტეტთან მოსალაპარაკებლათ, რომ ბილდის რკინის გზა გამოყვანილი იქნას რკინის სადგურამდის. კომისიასთან ახლებს წინეწერი ავსარქისყოფი. აღმასრულებელ კომიტეტს ეს ამბავი უკვე სამხედრო სამრეწველო კომიტეტს დებეში აცხადებ.

➔ **გაზეფი ცნობა.** ქონ. კობახიას მსწავლებლის მსწავლებლებმა თხოვნით მიმართეს ქუთაისის ქალაქის თვითმართებლობის სასკოლო კომიტეტს, რათა გამოარკვიოს უთანხმოება რომელიც მოხდა მსწავლებელთა და სწავლებულ სკოლის დამარცხების შორის. ამიტომ მსწავლებლები სათხოვნ ამხანაგებს ნუ შედგებიან შემოსენებულ მსწავლებლებში ადგილის დაჭერას, სინამსჯე სასენებთ არ გამოარკვევა.

**თ ბ ი ს ი.** ➔ **მისკოვის ქართველობა და ეკლესია.** მისკოვი არსებულ ქართულ ეროვნულ ორგანიზაციით აღმასრულებელმა კომიტეტმა სრულიად რუსეთის სოციალისტური ყროლობა დასაბუთებულ პროტესტურ ვაუჭზე განაცხადი გასაუხოსის მფრკრილობაზე ქართულ ეკლესიის საქობის გაშუქების და ბ. კოკლიარცკის გამოხსოვის გამო.

➔ **სომხეთა ეროვნული კონფერენცია** სომხეთა კონფერენცია დანიშნულია ნენისთვის 27. განახილვებია 1) სადინისტრატოვა სახეობები და ეროვის საკითხი; 2) სასურსათო საკითხი; 3) სავრთშორისო დამოკიდებულება; 4) ეკვილის სავანეები კომიტეტისადმი დამოკიდებულება; 5) ქალაქის ნაციონალიზაცია; 6) ადგილობრივი მთავრობის ორგანისაცა; 7) ფრონტის გადლიერება; 8) გამოკველიანა საკითხი; 9) ეროვნულ ბიუროს აღწარმა; 10) მიმდინარე მომენტის და მიმდინარე საქმეები.

➔ **საინფორმაციო კომისიის დასაბუთება.** საინფორმაციო კომისია ამიოჩიია: დღეს, ნ. თალაყიძე და ქიტისძე. კანკენე. ენკენისთვის ოკიდნ კომისრები საქმეების ჩამარცხებს შეუდგენ.

➔ **საზარდა გაცხადება.** რკინის გზით სამზავრო სისწრაფით გაგზავნილ ბარგებ დაწყებული დროებითი გაცხადება გადაწყვიტლია ძალიან დაჩრქ 1918 წლის ქრისტეშობის 31-დღე

➔ **შაქრის მონობა.** დრ. მთავრ. დადგენილებით შაქრის გაციდის, საზღვარ გარდ გაზიღის და შემობიღის ნება მხოლოდ მთავრობასა აქვს. ჯერ-ჯერობით დაწესებულია ასეთი ფასები: შაქ. ფუნტილი 37 შ. 20 კ. დან 57 შ. 20 კ. თავი შაქარი 40 — შ. დან 50 — შ. მდგ ფ. ჯარის და მსწავლებელთა შორის შაქრის განაწილების გეგმა უკვე შემუშავებულია.

➔ **შევივის საფრანგული თბილისში.** როგორც ამბობენ, თბილისში არსდება შევივის საფრანგული და ამ თანამდებობაზე მსწავლეული ვაჭრობა-მრეწველობაში ყარგად ცნობილი ლ. მ. ბუკარსკი

➔ **ანჩისხანის ეკლესია** გამოცხადებულია სპირთივლის კათალიკოსის მეტოქალ („პოლიგოი“) —

**სამხედრო ალბანულად მოქმედების პირობები.** ენკენისთვის 21. დასახლება.

ი. გობგინია განაგრძობს: სამხედრო სამრეწველო კომიტეტი გაციდებით დევლით გაიყვანს მის მალდა-ჯამეთის გვიზათ და ამრიგათა შორის ეს ვარანტი უფრო ხელსაყრელია. უბრებდეს ყოველისა ჩვენ ქუთაისის გვიანტრესებს. მაგარი ამასთანავე მხედვლობაში მივიდეთ რა სამხედრო სამრეწველო კომიტეტის ინტერესები. კომისია იმ დასვენებ მოვიდა, რომ გზა გაყვანილი იქნას საირმე-ბაღდად ჯამეთის გვიზათ.

ამას შემდეგ დამარჯობენ სოფლის საზოგადოებათა წარმომადგენელი და თავთავის ინტერესს ცალ-ცალკე იყენებ. სული სამი ვარანტია წარმოდგენილი:

1. ქუთაისი — რიონი — ბაღდადი;
2. ჯამეთი — ოზანი — ბაღდადი;
3. სვირი — საირმე — ბაღდადი.

ყველა ვარანტის წარმომადგენლებმა ილაპარაკეს თავის ვარანტების სასარგებლოთ და შემდეგ კითხვა საგუბერნიო აღმასრულებელი კომიტეტს წყვიტეს გადასცეს სასწრაფოდ განხილვისთვის და რუსულეთის ვაშისატანათ. ვაშისათა საგუბერნიო აღმ. კომიტეტის წყვრია

შორის ცხადია ვაცვლა-გაბი კვლა თბილისში — ბაღდადის ვარანტის მხარის უჭერდა. აღი. ივ. ჯაფარიძე, ქუთაისიდან პირდაპირ ბაღდადადის ე. ი. მდ. ყვირილობა გაყვანას იყავნ შაქ. მუხარბანი და შევივისის კომისიის გრ. გიორგაძე. სვირი — საირმე — ბაღდადის ვარანტს იყავნ. მათთანავე მოვიდა:

➔ **შევივისის კათალიკოსის გრ. გიორგაძის** იმედი უნდა გამოესტკეათ, რომ რკინის გზის გაყვანას ხალხი ყველგან დიდ ხალხისთვის შეხედება, ამიტომ გადაჭარბებული რაკიზიზმი არ იქნება, თუ გიტყვით, რომ სოფლის ხალხი ფულს გაიღებს (ამ ემთა ხალხში ფული ბევრი ტრიალებს) და ამრიგათ ხალხი რკინის გზის გაყვანაში ჩვეტი მონაწილეობას მიიღებს. იქნეთ თავის იმედით უნდა გვეკონტის, ჩვენ ქალაქის მხარსებს შევიცილია იმისთვის რაივე წყარო გამოგზავნათ, სესხს მიგზარათ.

➔ **ალ. ივ. ჯაფარიძის** ასეთი იმედები უსაფუძვლოთა მიაჩნია და თავის ვარანტს იცავს.

➔ **შურდია.** რკინის გზა უმეტესწილათ ვაჭრებს სჭირდებათ. ამიტომ ხალხმა მის გაყვანაში ფული არ უნდა გაიღოს, ვაჭრები არ უნდა ასარგებლონ (სიკლი) —

**ოფიც. გველსინი** (ირონიელათ): თურმე ნუ იტყვით რკინის გზა მარტო ვაჭრებს სჭირდებათ... რადგან რკინის გზა ვაჭრებისთვის არის საჭირო, ამიტომ ეს კითხვა მოგხსნათ როგორც...

➔ **ტრ. ჯაფარიძის** საზოგადოთ ცნობილია, რომ რკინის გზები ხალხის მიმოსვლისთვის კი არა გასაყვთ, არამედ სხვადასხვა სწარმოვო მასალების გადატან-დგმოსატანად, ვაჭრობა-მრეწველობის განხორციელებისთვის. ქუთაისი ჯერ სიკიტა-მოკლე-ბირსის და მერე ანაზიის წყაროლობით ყოველთვის დამკრებული რჩებოდა. მათი მეშვეობით ქუთაისს ვერ ეღიარა მთავარი პირდაპირი მაგისტრალი. ჩვენთვის უფარგისათ სასურველია ბაღდადადთან შეერთება. იქიდან გამოვიტანდით მხედვლო სამყურანლო წყალს, რომელმე დალაპარკე ვერ კიდევ ამ სამი წლის წინათ იყო ქუთაისში. რასაც ვაჭრები, ქუთაისისთვის ქუთაისი — რომ — ბაღდადის ვარანტს აქვს უპირატესობა.

➔ **გ. გველსინი:** თანხის შოვნის შესახებ მე ვიტყვი, რომ 135 ათასი მანეთი არის თავისუფალი, რომელიც შეგვიძლია რკინის გზის გაყვანისთვის მოვიხმაროთ. ამას გარდა კიდევ ადგილათ იზოვის სესხს ქალაქის თვითმართებლობათ, ასე რომ საჭირო თანხის შეგროვება შეუძლებელი არ არის.

➔ **ტრეფონ ჯაფარიძე:** გუბერნიის კომისარი ამბობს, რომ ხალხი რკინის გზის გაყვანაში ნიუთიერ დახმარებას ვაგვიწვესო, გრ. გველსინი აღნიშნავს, რომ საჭირო თანხის შეგროვება „შეუძლებელი არ არისო. მე ვიტყვ ქუთაისის აღმ-ბაღდადის ვარანტს და შემდეგ უნდა შეიძლება ვიდოვით: ამორალე იქნება კომისია, რომელმაც უნდა გამოარკვიოს გამოინგარი-შოს, რა თანა იქნება რკინის გზის გასაყვანად აუცილებელი და რამდენის შოვნის შევიძლება. ამასთანავე ხალხს უფებამ იმ გარემოებას, რომ ყოველივე თანხა ჩვენს კონტროლს ქვეშ უნდა იყოს.

➔ **ტრეფონ ჯაფარიძის** წინადადება ერთმით იღებენ და ირწვევენ ცალკე კომისიას, რომელიც შევიდენ. 1. ტრ. ჯაფარიძე, 2. გრ. გიორგაძე, 3. ხ. მუხარბანი, 4. ექ. გოცული და 5. გრ. გველსინი.

➔ **მოსხენება სვანეთის შესახებ.** მოსხენებას აყვობს ლენინის მარხის აღმასრულებელ კომიტეტის თავმჯდომარე ბანი ლევ. დადუქელიანი: დღიდან რევოლუციის მოხდენის სვანეთში სერიოზულ მნიშვნელობას ექცევი არ მომხდარა იყო შეტაკება დიდაინის მამულში. ლენტების საზოგადოების კომისარმა სვანეთში წააქეხა. მეტრეგებმა ორი სვირი მოკლეს. ჩვეულებსამებრ ამ ემად სვანეთი შორის მიტება აპირებენ და სისხლის აღება უნდათ. სვანები მოითხოვენ, რომ მკვლელები დატრუსალონ და რევოლუციურ სასამართლოში მისკენ. უმთავრესი კითხვა ის არის, რომ წყოს სვანეთში ქრანახელი გაფუქდა. ამ რგათ მთელ სვანეთს სიმშლი კარს ადგო და მკვლელებს მშველს ამხარება კიდევ უნდა აღწერიშა, რომ სვანეთის რევოლუციურ ორგანიზაციების საქმე მეტათ უნუ შეეშა; აღმასრულებელ კომიტეტებს კრედიტი არ ეძლევიან, მატიკოთ ჯამაგარის მიუღებლობის გამო ვაგვიცხადებთ. საქმის წარმოება არ შეიძლება, ორგანიზაციები



იშლება, რადგან საღსარო არ არის. ჩვენ გვირჩიება 3,000 მან. სესხი, რომელიც საჩქაროთ უნდა მოგვეცეს. ბოლოს მოგასწავნებთ გზებს შესახებ. ლეგაციისკენ სამგზავრო გზა მეტრით გაფუჭებულია. იგი თუ არ შეკეთდა, მიმოსვლა სრულია შეწყვეტა. გზა უნდა შეკეთდეს საჩქარო რადგანაც მოკლე ხანში ჩამოვახდები და გერე შეუძლებელი გახდება. სენიონი წყვილებს დატვირთვის ჩვენ გვირჩიება აგრეთვე მილიციის რიცხვის გაზარდება. გზა შედგება ხარჯს გამოიწვევს. მაგრამ მაგარი ის არის, რომ არა თუ შედგება ხარჯები, ნორმალ ხარჯებშიც კი არ ვგვიწყალოვებენ.

გუბერნიის კომისიის გრ. გიორგაძე: მე ნება დავრთვ მილიციის რაოდენობის გაზარდვას. რაც შეეხება სესხს, კომისიის გადასახადებს და წესებს განსაზღვრული თანხა აღმ. კომიტეტის შესანახათ, მაგრამ ფულს გერე-ჯერობით არ გვაძლევს ამას წინაა ხანაში ფული გამოვსწავნებ მაგრამ ხანაში ფული არ არის. სამინისტრომ გვირჩიება ვართ. ფულს ყოველ შვიდიდან გვიხვევენ; სხვათა ორგანიზაციას და შრომა მოვლის. იგივე ატმოსფერო შექმნა, რომ კაცს ჰგონია- ხელს ვაჩვენებ გვიშლიათ.

ტრიფონ ჯაფარიძე: ხანაში, რომ ფული არ არის, ეს მეტად საყურადღებო სინტერესო მოვლენაა. ამას ვერ ახსნიან იმით, რომ გადასახადები არ გროვდება. ხანაში სხვა ფული მაინც უნდა იყოს იმ ფაქტორში, რომ ამ საქმეში სობრეივსკი ხომ არ მოღვაწეობს თქო. მან (სობრეივსკი) ერთხელ ჩვენ გვითხრა: თქვენ რევოლუციურ ორგანიზაციის საარსებლო ფულს ვერ მიიღებთ და იგი დავგეგმავთ. სობრეივსკი ყოველ კრების მიღებაში ხელს ვაჩვენებ. ასევე იქცევიან თბილისში, ხარლამაოვები, ავაფორაოვები, პეტრეს ქალაქში კარტაშოვები. მართალია, რევოლუცია მიხდა რუსეთი გამოიკვლია, მაგრამ ფინანსებს მაინც შევლებულად განავადებ, ყოველთვის სტრინიან ფულს ვაქცეზებ. ეს შენაღ სერიოზული კითხვაა რითი ახსნება, რომ სახელმწიფო და წესებულებათა მოსამსახურეთა ერთ ნაწილს ჯაფარიძის უმატებენ; შერატს კი არა? ამ უკანასკნელთ შორის ვიღაცები აგრეთვე ვწევია. ისინი ვაფიკებს ამბობენ, რასაც მოსალოდნელია ექსტრემები მოკვას. საჭიროა შესადგეს სპეციალი კომისია იმის გამოსარკვევით, თუ რატომ არ არის ფული ხანაში? ბოლოს, მანბო, მართალია რომ იყოს, რომ ხანაში ფული არ არის, ნუ თუ ჩვენ არ შეგვიძლია ხანაში ფული ავიღოთ? ამ ეპოთ ხანაში ფული დიდძალი ფული დავგროვებ, რომლის სესხა აღება ჩვენ შეგვიძლია.

ტრიფონ ჯაფარიძის წინადადებას კომისიის არჩევს შესახებ ერთხანს დამტკიცებენ. მაგრამ გუბერნიის კომისიის გრ. გიორგაძე განმარტებას იძლევა, რომ ხანაში ფული კი არის, მაგრამ არ არის მხოლოდ საჭიროა თანხა. რაც შეეხება, რომ ხელს ვაჩვენებ, ჩვენს საზოგადოებრივ ორგანიზაციებს ნივთიერათ მხარს არ უჭერენ, ეს ფაქტი, მაგრამ ამ ეპოთ კომისიის არჩევა დიდ ნაყოფს არ გამოიღებს. უმჯობესი იქნება თბილისში გავგზავნოთ სასწრაფო დეპუტე. (ხმები: დეპუტის გარდა კაცს ვაიგზავნოს. და გუბერნიის კომისიის ბირდა ბირის მიყოლებით დელეგაციას თბილისში) ოფ. ე. გეგმაშვილი. მშველან განახლება და გარდაქმნა სწრაფი. რა გახდა ეს რეაქციული სობრეივსკი, რომ ვერ გადაყენებენ? მე მოვიხივებ, რომ იგი 24 საათის განმავლობაში იქმნას გადაყენებული. თუ ამას თქვენ არ შესაძლებელი, სობრეივსკის ჯარისკაცთა სამჭო გადაყენება. მიუცის სობრეივსკის წინადადება, რომ 24 საათის განმავლობაში დასტოვოს ქალაქი. თუ არ დავგემორჩილება, მაშინ დავატყობო.

ტრიფონ ჯაფარიძე: 24 საათში გადაყენება ვერ იქნება მიზან-შეწონილი. ამით ის უფრო ისარგებლებს, საჭიროა გეგმაშვილის მიგებათა, საოლქო რევოლუციური ცენტრის შეკრებილობით.

გრ. გიორგაძე: ქალაქი სობრეივსკის გადაყენების შესახებ უკვე გავხანოლია მაგრამ შედეგს ვერ ვხედავთ. ახლა ხომ ახლა შევიკითხოთ და მოვიხივოთ, რომ დაუყოვნებლივ დაეკავიფირო ჩვენი მოთხოვნები.

სტომა თავდება ღამის 12 საათზე.

### გუბერნიის მსხვილკაობა მიხარო.

სამინელ გავიერებას განიცდის ჩვენი სამშობლო სურსათის უქონლობის გამო: დღითი დღე მკირდება რაოდენობა მონაწილე ბურისა, ჩვენი სოფელი სიმინდის არ გვაძლევს. დღითი დღე საგრძობი ხდება უქონლობა ბურისა და სიმინდისა ქალაქებსა და სოფლებში.

ქალაქის მცხოვრებელი უფრო მწვავეთ გრძობენ შექმნილ მდგომარეობას, დღეს თუ არა ხვალ მოსალოდნელია ნამდვილი შიმშილი.

დროებითი რევოლუციური მთავრობა ხმარობს ყოველსავე ღონეს, რათა ხალხს მაქსიმალად სოფელგაგარი სურსათი, სკილილობს ყოველს საშუალებას იხსნას ქვეყანა დაღუბისგან და ამდენი სისხლით მოპოებული თავისუფლება უნებელი ჰყოს მტერთაგან.

მოქალაქეთა ძველი რუსეთის დახვეწილი მთავრობა, ერთ მუშა ადამიანთ გროვას ეყრდნობოდა, მისთვის ზრუნავდა და მისგანვე ელოდა დახმარებას, მაგრამ ხალხის უტყუარ ნებისყოფამ დაამხო იგი, სამუდამოთ დაასამარა, რადგან ის, ძველი მთავრობა, ხალხის, დემოკრატიის მოხისსვე მტერი იყო. ახალი რევოლუციური მთავრობა — თქვენის წინაშე აღმტყუროლი, თქვენი ინტერესების მედგარი დამტყუარი თქვენგან, ადგილობრივ მცხოვრებთაგან მოითხოვს დახმარებას და თქვენ უნდა მისცეთ დროებით მთავრობას და მის ხელქვეით ორგანებს ჰური და სიმინდი, თორემ ხალხს საშინელი შედეგები მოელონება, რომელიც შეიტარა ხალხში მთელგარდას, უწესობებს და მათზე ხომ სამუდამოთ დაგვეღებება ჩვენი სანატრელი თავისუფლება. დღემდის ჩრდილოეთ კავკასია გვიწვევდა მეგობრულ ხელს და გვაძლევდა პურს, დღეს ჩრდილოეთ კავკასიის დახმარების გარეშე არ შეუძლია, რადგანაც ზემდეტი პური ჯარსა და რუსეთის შიდა გუბერნიებს გვარგება.

ეს იმეცნათ ართულებს მდგომარეობას, რომ ჩვენ იძულებული ვართ მივიღოთ საჩქაროდ დაუყოვნებელი ზომები, ჩვენ თქვენი იმედ გვაქვს. იმედი გვაქვს თქვენგან დახმარების, დაწმუნებული ვართ თქვენს მოქალაქეობრივ შეგნების სიძლიერეში. ამისათვის მოგმართავთ, მიწის მუშაქო, მიიტანოთ ზედმეტი სიმინდი ადგილობრივ სასურსათო კომიტეტებში და მივიღოთ მათ დადებული ფასები.

ამ ეპოთ საქმეს მოითხოვს თქვენი დამშეული ძეგრი შეუჩერებელ იმისგან უმუხეხლო დარჩენილი გაპარტახებული ოჯახები, თქვენი საყარული სამშობლო და ჩვენი სახელები, ნორჩი თავისუფლება. ნუ დააყოვნებთ! დრო არ იცის. დაშეშული ადამიანები თქვენგან შევლს მოვიღოს!

ამასთანვე უნდა გუფუხო გუბერნიის მცხოვრებთ, რომ ამ რამდენსავე დღეში სასურველ ვაძვირდება ერთი ოთახი. თუმცა ეს მოკლეა ძლიერ ძნელი იქნება თქვენთვის, მაგრამ ამას მოათხოვს ქვეყნის, რუსეთის რესპუბლიკის ინტერესები.

პურზე ფასის გაღობა და გაზობის უზარალო ძირი სასურსათო კომიტეტებისა და მფურეების, ასეთი არის განკარგულად და დროებით რევოლუციური მთავრობის რომელმაც ამისწრაფა ყოველივე საშუალება, რათა ხალხს იფ ფასებში ქონოდა პური, ხოლო მაინც იძულებული გახდა მომეტისთვის გაეყო ანგარიში.

მოქალაქეთა! არ შეგნებთ იფი პური გვექნეს, სანამ ეს უმჯავსო სისხლის ღვრა გრძობდება, სადაც მილიონობით მომუშავე ხელი მოწყვეტილია თავის ოჯახს, სანამ ახე დაკარგებულნი და დაუთესავია მიწები და სხვა.

ქუთაისის საგუბერნიო სასურსათო კომიტეტი 22/IX-1917

ბელთა დღევანდების საოლქო ყრილობის დადგენილებით და 5) დასავლეთ საქარო. სახალხო მასწავლებელთა კავშირის ფილიალის საერთო ყრილობებზე გამოტყუილი სურვილებით).

### მასწავლებელთა ნივთიერ მდგომარეობის გაუმჯობესებაზე.

„ყრილობა ღებულობს მხედველობაში, რომ სახელმწიფო იყრებოდა მძიმე ფინანსურ მდგომარეობაში, მაგრამ სახალხო მასწავლებლის მდგომარეობა იმდენათ აუტანელია, რომ მასწავლებლობა იძულებულია გულის ტვივით აუწყოს საზოგადოებას და დროებით მთავრობას, რომ თუ მათი მდგომარეობა არ იქნება საგრძობლად გაუმჯობესებული, — თვითუად 200 მან. ჯამაგარი და დღორეც 3 მან., — იმ შემთხვევაში პირველ ნოემბრიდან გამოცხადებულ იქნება საერთო ვაფიკა“.

ყრილობა ავალებს თავის აღმასრულებელ კომიტეტს ამ საკითგში შეუთანხმდეს აღმოსავლეთ საქაროვ. სახალხო მასწავლებელთა კავშირს.

### ნაციონალიზაცია.

„ამ წლიდანვე მოხდეს სრული ნაციონალიზაცია ერთ და ორკლასიანი სკოლებსა, პირველ დაწვებით უმაღლესი სასწავლებლების და საშუალო სასწავლებლების პირველი ოთხი კლასისა“.

### სკოლის დაწვება.

„სწავლა სახალხო სკოლებში აუცილებლად დაიწყოს არა უგვიანეს პირველი ოქტომბრისა“.

### სკოლა და ადმინისტრაცია.

„ყრილობა პრეტესტს აცხადებს სკოლის ცხოვრებაში ადმინისტრაციის ჩარევის წინააღმდეგ“.

### მასწავლებლების გადარჩევა.

„თუ სკოლის გაგმობის ორი წვერი აცხადებს, რომ ეს თუ ის მასწავლებელი არაა სასურველი, მას უნდა ეყაროს კენჭი, თუ ორი მესამედ შეგიძლია მასწავლებლები, ის უნდა გადადგეს ადგილიდან და სხვა მასწავლებლები იმოვოს ადგილი“.

### მასწავლებლობის გაწმენდა.

„მასწავლებლობის გაწმენდა არა სასურველ ელემენტებისაგან ჯერ ჯერობით ხდებოდეს სინდისის სასამართლოს საშუალებით — ყოველ ფილიალთან უნდა არსებობდეს ასეთი სასამართლო, რომლის დადგენილებაც, თუ ერთხანს არაა მიღებული, შეიძლება გასაჩივრდეს მასწავლებელთა საგუბერნიო სასამართლოში“.

### სინდისის სასამართლო.

„ყოველი საქმე უნდა გაირჩეს ფილიალის სასამართლოში. ის განაწილებს, რომელიც ერთხანს არა გამოტანილი, შეუძლიათ გასაჩივრონ საგუბერნიო სასამართლო სასამართლოში“.

### სინდისის სასამართლო აუცილებლად უნდა იყოს ინტერ-პარტიული.

### მასწავლებლების დანიშვნა და გადაყენება.

„რადგანაც დრო ნებას არ გვაძლევს უფრო დემოკრატიული წესი გატარდეს სწავლის დაწვებამდე მასწავლებელთა დანიშვნის და გადაყენებაზე მოწყობის საქმეში, ამიტომ ყრილობა შესაძლებლად სკონებს დროებით კომისიებს ჩაერიოს ამ საქმეში და მასწავლებლის დღევანდელ სასურველია ყრილობის აღმასრულებელ კომიტეტთან შეთანხმებით დანიშნოს მასწავლებლები თავისუფლად ადგილებზე, თუ 20 სექტემბრამდე არ წარმოადგინეს შესაფერ კანდიდატები“.

საოლქო კომიტეტის ცირკულიარი.

მა მხარს დავვიჭერს და სიმშლით არ დავგვოცავს“.

### ვაფიკის ფონდი.

„ესლავე შეუდგენ ფილიალები და დარსონ ვაფიკის ფონდი. აღმასრულებელი კომიტეტი გზავნე უნდა შეუდგეს საღსარის გამოწახვას, რომ დახმარება მიუცეს იმ ამხანაგებს, ვინც ვაფიკით უკლებლად მდგომარეობაში ჩაყარა“.

### ჯარში ვაფიკულ მასწავლებლებზე.

„დაუყოვნებლივ განთავისუფლებულ უნდა იქნან ის მასწავლებლები, რომელნიც სათანადო პოლიცეში მასხურობენ, როგორც ეს მოხდა შიდა რუსეთში. ამ შემთხვევაში არავითარი განსხვავება არ უნდა არსებობდეს კავკასიასა და რუსეთის შორის, რადგან კავკასიის მეტი ნაწილი ძალიან დასწავლებულია ფრონტზე“.

### სოც — დ — იულ ფრაქციაზე.

„ვევლება ყრილობის აღმასრულებელ კომიტეტს დაუყოვნებლივ მოიწვიოს ინტერ-პარტიული კომისია სოციალ დემოკრატიული ფრაქციის საქციელის შესაფასებლათ“.

### საშ. სასწავ. მასწავლებელთა კავშირი.

ყრილობის აღმასრულებელი კომიტეტი შეუთანხმდეს საშუალო სასწავლებლების მასწავლებელთა კავშირის ვაფიკობას საერთო მოქმედების გეგმის შესახებ“.

### ძარბაველ მასწავლებელთა კავშირი.

„ყრილობა ავალებს თავის აღმასრულებელ კომიტეტს იხრუნოს კარბველ მასწავლებელთა საერთო კავშირის დასაარსებლად“.

### სამრველო სკოლებზე.

„სამრველო სკოლებს ეხლავე დებატრონის სახალხო განათლების სამინისტროს უწყება“.

### მარიამის და სამრველო სამასწავლებლო სკოლები.

„დაუყოვნებლივ გადაყენდეს პირველ-დაწვებით უმაღლესი სასწავლებლად მარიამის საქალეობა და სამრველო სამასწავლებლო სკოლები“.

### პედაგოგიური კურსები.

„აუცილებლათ მოწყურს მოკლე ვადის პედაგოგიური კურსები პროვინციებში, სადაც ხარჯებს იყრებენ ფილიალები. მთავარმა ვაფიკობამ დაეხმაროს ლექტორების მიწოდებით“.

ამასთანვე ეთხოვოს ქუთაისის ქალაქის საბჭოს მოაწვიოს ასეთი კურსები ქალაქის სკოლების მასწავლებელთათვის“.

### რ ა ი ო ნ ე ბ ი.

„დასავლეთ საქარბველო ჯერ-ჯერობით ვაფიკოს რვა რაიონად, რადგან მეტი შეთავაღურის შესანახი თანხა ჯერ არ გვაქვს. რაიონი თვითონ ირჩევს თავისი რაიონულ შეთავაღურის, რომელიც თავისუფალი ფინანსურად მინისტრატულ მოვლეობისაგან ინსპექტორებისა ეს მოვლეობანი გადადის სასკოლო საბჭოებზე“.

### კავშირის ტაქტიკა.

„თავის გარდაწვებილებათა ცხოვრებაში გასატყუებლათ შეკავშირებულმა მასწავლებლობამ საჭიროებისამებრ უნდა მიმართონ შემდეგ საშუალებას: თავის ინტერესების დაცვა პრესაში, კოლეგიაური პროტესტის; ყრილობის გადაწვევითლების საწინააღმდეგო განკარგულების უფრადღებოთა დატოვება; ბოიკოტი რომელიმე პირისა ან დაწვებებულებისა; კოლეგიალად ადგილების დატოვება; თუ რომელიმე მასწავლებელმა კავშირის დუკობაგად ან მის წინააღმდეგ მოქმედებ მასწავლებელთა კავშირის სხვა მასწავლებლებს ვაფიკებს და არ მისცემს, სანამ თავის ინტერესებს არ დაეკავიფონ“.

ლუბს; თუ რომელიმე მასწავლებლები არ დავმოწილოთ კავშირის გარდაწვებილებას ის ირცეება კავშირიდან და მის ადგილზე დანიშნება სხვა; თუ კავშირი დაჩანუნდა ვაფიკონ მთელი რაიონის, მაშინ, ან გუბერნიის მასწავლებლობა“.

### ქ. ქუთაისში

### მცხოვრებ მხარეულთა და რესტორან-სასტუმროებში და ოჯახებში ხელნე მოსამსახურეთა საყურადღებოთა, როგორც ქალებისა, ისე კაცების.

მაქვს პეტრე მოწყურთა ქალ. ქუთაისში მცხოვრებ ოჯახში და სასტუმრო-რესტორანებში მომუშავეებს სუველა დარგისა, როგორც მხარეულთა, ისე ხელნე მოსამსახურეებს, როგორც კაცებს ისე ქალებს, მოახლებებს და მრეცხვე ქალებს, ჩაწერონ პროფესიონალურ კავშირში; ვინაიდან ამ ექვსი თვის განმავლობაში მევრი ამხანაგა არ ჩაწერილა და ის ამხანაგები, რომელნიც წვერი არიან კავშირში, ისინიც არ ესწრებიან არც კრებას არც დეტკისა და გავრბიან საწვერო ფულის ვადახას.

ქალ. ქუთაისში არის ერთი კლუბი და იქ მოსამსახურეებიც, რომელნიც მოწინავე ამხანაგებთა ითვლებიან, მაგალითს იძლევენ ამხანაგებს კავშირზე გულგრილობისას და ჩვენ კავშირის საქმეში და საამხანაგო საქმეშიც არავითარი ენერგისა არ ხარჯავენ.

კავშირის მონდობილობით

### ქ. ცინციე.

P. S. 24 სექტემბერს საღ. 6 საათზე დანიშნულია მხარეულთა და ხელნე მოსამსახურეთა კრება დემოკრატიული კლუბში. ვთხოვთ ამხანაგებს დაესწრონ.

რედაქტორ-გამომკემელი

დ. ბ. კვიციელია

### რედაქტორ-გამომკემელი

დ. ბ. კვიციელია

### რედაქტორ-გამომკემელი

დ. ბ. კვიციელია

### რედაქტორ-გამომკემელი

დ. ბ. კვიციელია

### რედაქტორ-გამომკემელი

დ. ბ. კვიციელია

### რედაქტორ-გამომკემელი

დ. ბ. კვიციელია

### რედაქტორ-გამომკემელი

დ. ბ. კვიციელია

### რედაქტორ-გამომკემელი

დ. ბ. კვიციელია

### რედაქტორ-გამომკემელი

დ. ბ. კვიციელია

### რედაქტორ-გამომკემელი

დ. ბ. კვიციელია